

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 5 ANUL XXI.

Sabiu, in 1830 Ianuarie 1873.

Telegraful este de done ori pre septemana; Duminica si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expediti'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expediti'a. Pretiul prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte parti ale Transilvaniei's pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. cons. scol. 2. 1873.

Catra Inspectoratele districtuali de Scolé din Archidiece'sa no'stra greco-reseriteana in Ardealu.

Spre delaturarea mai multoru greutati, de carii a datu Consistoriulu archidiece'sanu la compunerea conspectului generelu despre invetiamentulu adultiloru, din caus'a mancitatei si neuniformitatei, a conspectelor si raporteloru substernute de catra inspectorii districtuali de scola de un'a, iera de alta parte spre a face possibila esoperarea de remuneratiuni din vistier'a statului pre sem'a acelor individi, cari, se voru distinge in invetiamentulu adultiloru, — afla Consistoriulu archidiece'sanu in necsu cu Circulariulu din 19 Octobre 1870. Nr. 225/sc. a face urmato'rele dispositiuni: I. fia-care preotu, invetiatoriu seu altu inteleginte, care se va resolvi a lua asupra-si instruirea adultiloru, va avea a tienea cu adultii instruiti in lun'a lui Februaru seu Martiu, dupa cumu voru permite acest'a relatiunile economice a-le poporulu, unu esamenu, si a aduce acest'a mai nainte si destulu de timpuriu la cunoscuti'a atatu a inspectorului reg. Scol. catu si a acelu confesionalu, care din nrma, in casu de impedecare va delega pre presiedintele concernintelui Comitetu parochialu, spre a asiste la esamenu:

II. Spre constatarea numerului a adultiloru instruiti precum si a progresulu din obiectele de invetiamentu, — instruitoriulu va compune unu conspectu (catalogu) cuprindiatoriu de urmato'rele rubrici.

1. Nr. curentu.

2. Numele si Conumele } adultului

3. Etatea.

4. Cetirea.

5. Scrierea.

6. Computulu.

7. Diu'a in care s'a inscriu adultulu la scola.

8. Observatiune.*)

III. Indata dupa finirea esamenului concernintele instruitoriu va inmanua, respective va substerne pre calea sea cate unu esemplariu din conspectulu insemnatu in punctulu precedentu atatu inspectorului reg. scol. catu inspectorului districtuale confesionalu; care din urma va compune pre temeulu conspectelor seu a raporteloru singulari unu conspectu generalu despre starea invetiamentulu **) din intregu Protopopiatulu, si-lu va substerne Consistoriulu archidiece'sanu nesmintitu in decursulu lunei lui Martiu a fia-caro'i anu.

Spre orientare se mai insemna: ca la invetiamentulu de adulti suntu admisibili nu numai cei necesatoriti, — precum se vede din raportele despre starea invetiamentulu de adulti din anulu trecut, — a se indrepta din unele parti, ci ori si cine fara privire la etate si seosu.

Sabiu, din siedinti'a consistoriulu archidiece'sanu, ca senatu scolariu, tienuta in 12 Ianuarie 1873.

Pentru Escelenti'a Sea Par. Archi-Eppu si Metropolitu

N. Pope'a m/p.

Archim. si Vicariu aeppescu.

Desbaterea bugetului.

Preste asceptarea multor'a desbaterea generale a bugetului in diet'a Ungariei a decursu

*) Rubricile p. 1. 2. 3. 6. 7. si 8. vinu a se umple prin instruitoriu, ear' cele de sub p. 4. 5. de catra inspectorele districtuale resp. delegatulu acestui'a, in rubric'a p. 8. vine a se insemna: diu'a in care s'a facutu aretare despre tienerea esamenului.

**) In acestu conspectu se va face prin adaugerea inca a 2. rubrici la cele din catalogulu insemnatu la p. II evidentu numerulu adultiloru instruiti dupa seosu „barbati“ „femei.“

si decurge mai liniscitu de cum se presupunea. Controverse suntu destule, ba opusetiunea nu a lipsitu nici cu ocaziunea acest'a a gasi vin'a starei celei rele financiale a tieri in pactulu dela 1867 cu partea apusena a monarchiei; dicendu, ca dualismulu turtesce cu sarcinile sele Ungari'a si constringe tier'a sa tienea doue armii si altele de felulu acest'a. Alti din opusetiune afla ca si organizatiunea justitiei inca porta vin'a de statulu se trediesce acum cu deficituri mari deasupra capulu seu, pentru ca, dupa ce s'a despartitu justiti'a de administratiune, nu s'au creatu alte institutiuni corespundietorie acestei despartiri; notariatulu publicu inca nu exista, judecatorii de pace inca nu suntu introdusi, asiá incatu judecatoriele suntu silite a-si perde tempulu cu unu numeru mare de lucruri bagatele spre daun'a afaceriloru mai importante. Se mai aduce inainte si se imputa guvernulu si modalitatea cu carea a procesu la cladirea drumuriloru de feru, cari cadu acum ca o povera asupra statului, fara de a oferi veniturile asteptate s. a. s. a. de felulu acest'a.

Cu tote aceste conflictele temute si asteptate nu s'au ivitu, pentru ca si barbati din partea carea nu se afla in opusetiune au recunoscutu ca gresieli s'au facutu multe in administratiunea finantiale a tieri. Si acesti'a, de-si nu arunca vin'a asupra pactulu dela 1867, recunoscu ca au presupusu, ca Ungari'a pote suportá mai multu decatu se vede cumca este in stare a suportá si, dupa cum amintesce ministrulu presiedinte Slav y in cuventarea sea, unecori chiaru la staruinti'a celoru mai insemnati barbati din opusetiune.

Gresiele se dice dara de o parte s'au facutu multe si acest'a se recunósce de cealalta parte si rezultatulu este, ca ambe partile vinu la convingerea, ca aceste trebuiescu indreptate. Deficitulu e mare, dara trebuie acoperitu!

Recunoscinti'a acest'a este o trista mangaiere pentru tiera, caci, dupa marturisirea presiedintelui ministriloru, deficitulu numai prin urcarea contributiunei pote sa se delature. Dara celu putienu amu ajunsu la gradulu celu dintaiu alu indreptarei, la recunoscinti'a gresieleloru. Deci mai departe ca acum consecuintia a indreptarei speramu, ca urcarea contributiunei se va face cu consideratiune stricta la imbunatatirile de cari se bucura diferitele parti ale statului. Presiedintele ministeriulu Slavy face in cuventarea sea amintire de regulari de riuri, unde mai inainte unu jugeru de pamentu era impoveratu numai cu o contributiune de 3 xr., de impoverarea capitaleloru, cari la noi nu pre suntu, si de aci aru urma, ca incatu privesce tier'a no'stra, in intielesu mai strinsu, nu ne-amu pute impartasi in o mesura asiá mare la greutatile urcarii, pentru ca nu ne-amu impartastu in aceeasi mesura ca Ungari'a propria nici de beneficiile tieri.

Fia cum va fi, numai de aru progresá tote pre calea indreptarei, a carei inceputu lu vedemu facendu-se, de amu progresá cu indreptarea in cele ce privesce instructiunea, ca sa nu mai simu

de o parte amenintati, ca scolele se voru lua din man'a poporulu si de alta parte ca ni se va denega ori-ce ajutoriu din partea statului pentru intretinerea loru, de amu progresá, ca sa vedemu si preotimea, carea este chiamata adu a face servitie si inca servitie cardinale statului, a latu moralitatea, spriginita si ajutata si din partea statului, ca sa pota sta la inaltimea misiunei sele in tota privinti'a, de amu progresá ca dreptatea sa fia unu bunu comunu si nedisputabile alu tuturoru. Gresielele financiale atunci se voru indrepta si nu voru lasa nici urma dupa densele, si si deca s'aru mai intempla sa se arate vr'un'a candu-va, celu putienu aru lipsi acei ce sa se bucure de conflicte ce s'aru pute nasce din trensele precum si acei ce s'aru teme de ele.

„Der Osten“ dice ca a auditu mai de multu ca in Transilvani'a crescú frecarile intre romani „unli si neuniti“, dara nu a creditu; acum observa spre mirarea sea ca „Tel. Romanu“ a aternatu cu placere frecarile de clopotulu celu mare si ca esageréza preste ori-ce mesura etc.

Ne pare reu sa vedemu pre „Osten“ asiá reu informatu si cu aceeasi parere de reu trebuie sa adaugemu, ca informatiunea lui cea rea nu ajuta, ci strica causei ce voiesce sa o apere, adeca causei romaniiloru. Au fostu si intre romani gr. or. mai cu sema multi, si mai suntu si astadi, barbati dealmintrea inteliginti, cari traiau si traiescu in aelul, la parere inocentu, prejudetiu, ca frecarile susu amintite su nisce certe popesci. Amu veditu de unedile in „Kelet“, in o dare de sema despre foile romane din anulu espiratu idei ratacite ca ale lui „Osten“ si pre catu scimu din condeiu romanescu. Tote aceste, ba nici exceptiunile recunoscute si de noi cu ori-ce ocaziune, inse nu impedeoa reulu de a esiste. Unde suntu fapte ce ruineza sistemeticu buna-starea romaniiloru si intelectualminte si materialminte, — da hort jede Gemüchlichkeit auf.

Gr.-orientalii voiescu, ca sa aducemu vr'o cateva exemple sa radice starea intelectuale a clerulu; acest'a inse e impreunata cu sacrificii materiali din partea poporulu, ultramontanii vinu si dicu: dati-ve uniti ca nu mai platiti nimic'a; gr. or. voru sa zidésca unde-va o scola si poporulu trebuie sa contribuie ce-va; vinu ultramontanii, seu mai bine instrumentele loru cu refrenulu: dati-ve uniti, ca nu trebuie sa mai face-ti scola etc. Si apoi cate si mai cate, pre cari le tacemu inca pana provocarea va fi si mai mare, dupa cum o vedemu croita.

Gr.-orientalii au suferitu multu si au tacutu indelungu si aru fi tacutu si acum, deca nu aru fi veditu cu cata usorintia de minte se joa din partea cealalta cu temeulu ori-carei societati, cu moralitatea, carea prin continuele agitatiuni si verbuári numai suferu si numai ruineza pre poporulu in a carui sinu se incubéza, si apoi unu poporu cu astu-feliu de suferintie in corpulu seu nationale cum va fi in stare sa lupte in afara? Enigm'a acest'a sa ni o deslege „Osten“ si informatorii sei! — Nisuinti'a no'stra este si acum ca totu-deun'a: M a i m u l t a l u m i n a!

„HrZ/g“ are o coresp. din Pest'a in carea se dice ca mai multi locuitori din Hatiegu se roga de dieta ca sa provoco pre deputatulu loru E. Macelariu sa-si ascerna creditivele sele dietei respective si sa-si ocupe locul seu de deputatu in dieta.

Reform'a electorale pentru senatulu imperialu cu catu se apropia de realizare cu atai'a provoca si sgomotu mai mare si greutati mai multe asupra-si,

Cechii din Boemia au adresat o petiție către M. Sea imperetului subscrisă de mai multe comune.

Despre un conflict eventual între Rusia și Anglia pentru ocupațiile celei din țară în Asia centrală, se scria și acum. Sunt înse pareri de acele cari susțin că nu va veni lucrul până la un război.

Doliu pentru Napoleon III. Mai toate curțile europene s'au îmbrăcat în doliu de câte 8—15 zile pentru moartea lui Napoleon III.

„Pester Lloyd“ nr. 299 din 25/12 1872.

Proiectu de lege pentru școlile secundare.

elaborat de consiliul de instrucție alu sectionei gimnaziale și tehnice și ascernut spre dezbateri consiliului plenar de instrucție, consta din 7 capete și e împărțit în 52 de paragrafi.

Cap I. (§ 1—4) trată despre „terenul și înființarea școlilor secundare“. Chiamarea acestora este: dezvoltarea armonică a facultăților spirituale și pregătirea prin o cultură generală pentru școlile înalte. Ele sunt sau publice sau private și se împart în gimnazii și școli reale, avându-le acelea să ajungă scopul prin limbile clasice, acestea prin limbile moderne. Ori-cine (fie corporație, fie individ) poate înființa școli secundare între marginile legii.

Cap II. (§ 5—26) trată despre „organizația școlilor secundare“. Acestea constau din 8 clase înse se pot înființa și școli secundare necomplete. Obiectele de învățământ sunt totu acelea care sunt și astăzi: geografică, matematică, chimică și propedeutică filosofică sunt prescrise ca obiecte de învățământ pentru ambele categorii de școli. Din școlă reală sunt lasate afara obiectele de specialitate, iar de alta parte e limbă franceză obiectu obligat acolo, unde e germană obiectu obligat (?). § 8 precizează periferia acestor obiecte de învățământ într-unu mod superficial, așa încât această prescriere nu însemnă nimic. Dela obiectele obligate (ordentlich) nu se poate dispensa nici unu școlar. Fie-care școlă secundară

are o clasă pregătitoare în care se primesc școlari care au absolvit cel puțin (?) a treia clasă elementară. La trecerea în școlă secundară, precum și la trecerea dela o școlă secundară la altă școlă trebuie să facă unu examen de primire. În clasă prima a școlii secundare se primesc școlari, care au absolvit a 4-a clasă primară, după depunerea unui examen de primire (!).

La școlile secundare se aplică numai profesori ordinari iera suplenți numai în lipsa celor ordinari și numai sub condiție, că în decursu de 2 ani să depună examen. Profesoru ordinariu poate fi numai acela, care după absolvirea studiilor universitare se va aprobă de către o comisiune examinatoră a statului. Cu toate acestea profesorii, care la punerea în lucrare a acestei legi vor avea unu serviciu de 5 ani, să se lasă în postul lor (!).

Candidații de profesură se califică la Universitate și în Seminariele acesteia (care sunt combinate cu o preparandă). La o școlă secundară de 8 clase se aplică 12 profesori ordinari, la ună cu 6 clase 9, și la ună cu 4 clase 6 profesori ord. Numărul maximu de școlari în o clasă este 50, maximulu orelor de învățământ în clasele inferioare 30, în cele superioare 32. Fie-care institutu are o bibliotecă pentru învățatori și altă pentru școlari, precum și colecțiunile corespondentore.

La finea fie-cărui anu se facu examene publice și la finea cursului întregu examen de maturitate.

Cap III. (§ 27—41) se ocupa de „administrarea școlilor secundare“. Institutele de stat sunt interconfesionale, de aceea cade învățământulu religioasă afara de orele regulate de învățământ. Fie-care institutu are unu directoru, pre care la denumesc Majestatea Sea, pre cându profesorii se denumesc de ministrulu instrucției, ambii prin scrisori de concursu publicu. Totu dice institute au câte unu directoru superioru, avendu a se denumi în postulu acestă numai barbati, care au funcționat mai multu tempu la o școlă secundară. Si acestă se denumesc în urm'a unui concursu de către rege. Elu are să viziteze fie-care școlă pre anu de 3 ori, să conduca la această ocaziune conferințele, să controleze examenele de maturitate și să viziteze institutele private din cer-

culu seu. Salariulu acestuia este de 2500 fl. în capitală, de 2000 fl. în provincia și banii corespondentori pentru locuință, pașiale de birou și de cancelaria. Salariile profesorilor ordinari este în capitală de 1600, în provincia de 1500 fl. cu adăsu corespondentoriu pentru coartiră și 200 fl. quinzenale. Directorulu are în capitală 400 fl. și în provincia 300 mai multu. Toti au dreptu de pensie și anume de pensiunea întreaga după unu serviciu de 30 de ani.

Cap IV (§ 42—46) trată despre „școlile secundare, care nu sunt ale statului“. Acestea se prevede cu dreptulu de publicitate numai dacă sunt organizate conformu capului II. din această lege. Pre profesorii acestor școli i alege patronii școlii, dar alegerea trebuie anunțată totu-déun'a regimului. Toate școlile, care nu sunt de stat, sunt supuse inspecției superioare a directorilor superiori denumiți de stat.

Cap V (§ 47) trată despre „subvenționarea școlilor de stat, din partea statului“. Subvenționarea se face în modu, ca averea nemiscatore a școlii se asigura patronatului și salariile profesorilor se întocmesc după normă institutelor de stat.

Dacă statulu plătesc mai puțin de jumătate decâtu sunt cheltuielile școlii, atunci denumesc numai elu pre profesori plătiți din subvențiune, pre cându pre cei-lalti profesori i alege patronatulu, iar dacă statulu plătesc jumătate din speșele școlii atunci denumesc elu pre profesorii plătiți din subvențiune (!)

Cap VI (§ 48—50) se ocupa de „institutele private“. Ori-cine poate să înființeze o atare școlă, dacă conducătorulu acesteia este unu profesor aprobatu sau o persoană însemnată pre terenulu științificu. Insa înainte de a se înființa institutul, trebuie să se ascernă ministrulu planulu de învățământ, poterile didactice s. a. l. Școlarii trebuie să facă la finea fie-cărui anu școlasticu examen la unu institutu publicu.

Cap VII (§ 50—52) se ocupa cu „libertatea învățământului“. Școlarii privatisti trebuie să deponă la finea fie-cărui anu examen la unu institutu publicu.

Aceste sunt punctele principale ale proiectului

FOISIORA.

Disertatiune

ținută în ședința din 29 Octombrie 1872 a societății elevilor inst. Archid. din Săbiu.

de I. Munteanu cler. an. III.

(Fine.)

Urmăza apoi construcțiunile compuse.

Ele constau din îmbinarea dicerilor simple. Prin exemple se va oglinda lucrul mai bine. Omulu lucră țărâna (egru); iera Ddieu sporesc rodulu. Aci aflăm 2 diceri simple cu înțelesu deplinu fie-care și pentru sine. Alaură are unu vestmentu frumos; dară nu-lu grigescă. Frate-meu a schiopatu; de aceea nu se joacă. Cuvintele: de aceea dară etc., pentru că legea (sau despartu) ore-cum dicerile între sine, se numesc **conjunctiuni**; iera construcțiunile legate prin atari conjunctiuni, fiindcă și separate au înțelesu deplinu, se numesc **coordonate**. Din practisarea construcțiunilor de până acum se potu formă reguli și pentru interpunctiuni. Așa d. e. constatăm, că în construcțiunea simplă complinirile, ce stau din mai multe cuvinte, le deosebim de cuventulu de care se țin (ad. de subiectu, predicatu, ori obiectu) prin o coma (,). Iera între dicerile simple, ce sunt împreunate prin conjunctiuni, punem coma punctată (;); dacă însă acelea sunt de totu scurte, e de ajunsu numai o coma (,), d. e. siorecele e micu, dară iute. La finea dicerilor compuse vine punctulu.

Afara de construcțiunile coordonate mai sunt și altu felu de construcțiuni compuse, în cari adică ună dintre dicerile simple nu are înțelesu deplinu fără de ceea-laltă. D. e. Speranța, că ne vomu revede, me ample de bucuria.

Nu-mi este totu ună, că iubesc-me ori ba. În construcțiunile de felulu acestă, diceră simplă, ce are și de sine înțelesu, se numesc principale; iera diceră, ce n'are înțelesu fără de ceea-laltă se numesc diceră secundară.

Dicerile secundare se potu ivi și ca citatiune,

și atunci se încungiuă cu semnele citărei („—“). Astfel de diceri citate se punu sau înainte sau în urm'a dicerii principale. D. e. „Dă-mi, tu scii că te iubesc“, răspuse Petru. În momentul de despartire mi dăse: „In veci nu te voi uita.“

Mai sunt încă unu felu de construcțiuni compuse, așa numite **adverbiale**. D. e. Elu se duce acolo, de unde nu mai este întorcere. Noi ajutăm pre cei lipsiti, pentru că așa poruncesc Ddieu. etc.

De aci trecem la privirea **periodului**. Cu acestă însă puțin va ave de a face învățatoriulu în o școlă populară, cu atâtă mai veros, cu câtu însuși spiritulu limbii noastre nu pre admite folosirea de diceri lungi și complicate. Totu lasăm să urmeze unu exemplu de periodu cu 4 membre.

Numai dacă privești unu lucru din toate părțile cu atențiune; numai dacă în cercetarea aceluia te desbraci de ori-ro patimă și prejudețiu; numai atunci poti dice că l'ai petrusu deplinu; numai atunci și judecată-ti despre elu va pute fi drepta.

Până aici cu sintaxă.

Dacă ne vomu fi castigatu convingerea despre aceea că elevii au cuprinsu bine partea teoretică, tractată în cele de până aici, atunci și numai atunci vomu putea pasi la aplicatiunea sintaxei, la partea ei practică. Acestă consta din deprinderile statistice.

Cu privire la deprinderile de felulu acestă aru fi următoarele de amintitu. Mai întâi va alege învățatoriulu o piesă potrivită din legendario, carea va contine istorisirea unei întâmplări interesante pentru copii.

Aceea, — după repetiție cetiri, din partea învățatoriului mai întâi și după aceea de către cei mai buni elevi, — o va istorisi apoi învățatoriulu liberu. După aceea va provoca și dintre elevi pre unii (buni, de mijlocu și mai slabi) să istorisescă faptul cu cuvintele lor. Multămă fiindu inv. cu rezultatulu acestei proceduri, li va da elevilor istorisirea acestă ca temă scripturistica.

Înainte de toate să-i manuduca întru a-si im-

partasi idiole în termeni precisi și în construcțiuni scurte, dară înțelesu.

După castigarea ore-cărei dexterități în reproducerea istorisirii din școlă — în scrisu — au să urmeze alte feluri de istorisiri etc.

Apoi să se pasiască la descrieri de obiecte din giurulu elevilor, d. e. descrierea edificiiu școl., a situației comunei etc. La atari exerciții să li se deo totu-déun'a și ore-care puncte de îndreptare, sau dispozițiuni din partea învățatoriului.

După deprinderile de natură celorlalte premerse potu trece apoi și la compozițiunile scripturistice, ce în viața obvinu forte desu și de aceea sunt și de cel mai mare folos, precum sunt: cuitanțele, adevăritițele, obligațiunile și corespondențele de totu felulu sau epistolele.

În acestea va areta inv. mai întâi scheletulu, pre lângă care apoi se alatura părțile accidentale, cari firesc se schimbă după diferitele împrejurări în cari se facu acelea.

În chipulu acestă studiulu gramatică aru fi terminatu. Mai vine de a se observă că învățatoriulu la tota ocaziune cându afla o scaderă în cunoștințele ce și le-a însușitu cutare sau cutare elevu, trebuie să-lu facă pre respectivulu atentu la cutare regulă, de care poate că și-a uitatu sau ca dela începutu încă nu o au cuprinsu bine. Regulele și definițiunile, ce vinu în gramatică înainte, dela „ce e sustativulu și pentru ce se numesc elu așa?“ până la: „ce e dară gramatică preste totu și în câte părți se împarte ea?“ le va protinde inv. dela discipulu că să le scie de rostu.

Astfelu pasindu treptatu înainte dela cunoștințele gramaticale amu ajunsu la însuși gramatică ca știință. Și dacă învățatoriulu, că factorulu principalu în școlă, bă că unulu carele poate și strică, dară și face școlă; dacă acela se va adoperă cu știință, diligență energiă și paciiență sea, atunci nici efectulu doritu nu va lipsi. Căci dela elu primu locu aterne frumșetă rezultatulu instruirii.

Devisă lui fie dară: „progresu în educarea și instruirea tinerimei și prin ea a poporulu!“

Săbiu, în 30 Octombrie 1872.

de lege, care precum se vede din această scurta schita, are multe defecte. Dispozițiile cele mai importante adesea nu sunt destule de clare, ieră altele (cum sunt cele pentru salarie) nu sunt la loc în lege; altele esențiale lipsesc.

Să sperăm înse, ca consiliul de instrucție va face însuși schimbări esențiale de îmbunătățire; astu-feliu este chiamarea regimului și a dietei să îndreptede defectele proiectului.

Amu publicatu acestu proiectu, pentru că să atragemu atențiunea barbatilor nostri de specialitate acest'a că să mediteze seriosu și să-și dea parerea într'o chestiune atât de afundu taitore în viața statului, și mai cu sēma în viața poporeloru nemagiare de sub corōn'a S. Stefanu. —

Diet'a Ungariel.

Siedint'a din 18 Ianuaru a casei deputatiloru o deschide presiedintele Bittó la 10 ore. Dintre ministri erau de facia: Szlávny, Pauler, Trefort, Zichy, Wenkheim, Kerkapoly și Tisza.

Dupa resolvirea formaliloru obicinute se trece la ordinea dilei la care sta desbaterea bugetului. Raportulu generalu alu comisiunei financiale nu se cetece de ore-ce e fōrte voluminosu și deputatiloru dejă cunoscutu. Că referinte alu comisiunei financiale fungēza K. Széll. Vorbirea lui delaiata, care fū din partea casei ascultata cu incordare mare, continea cam urmatorele: Nainte de inceperea desbaterei despre bugetulu anului 1873, voiesce a indigită deosebit'a momentuositate, care jace în pertractarea bugetului din astu-anu. Desbaterea bugetului din anulu acest'a are insemnate mare nu numai din cauza ca prin ea se lamuresce starea financiaru nōstre din tōte părțile, ci din cauza ca prefigerea viitoare a politicei nōstre financiale depinde dela spiritulu, în care va duce cas'a tocmai desbaterea acest'a.

Prefigerea acost'a a politicei financiale a țierei e problem'a cea mare, pre care are a o resolvī cas'a; resolvirea acest'a aterna înse dela dōue conditiuni. Mai întâiu dela acea ca starea presinte a financiaru sa se clarifice; și alu doilea dela acea ca lucrarea reformei de contributiune sa se suscepa neamenaveru. Prim'a conditiune o va implinī desbaterea de facia; ea o pōte mai usioru că desbaterile de mai nainte, căci astadi jacu nainte casei socotelile finali din 4 ani, și materialulu acest'a usiorēza binisioru conspectulu preste starea financiaru. Sunt dōue lucruri, cari ofera radimul la dejudecarea stărei financiale: Bugetulu și socotelile finali.

Vorbitoriulu se va țienea deci de acestea și va vorbi mai întâiu despre bugetu și apoi despre rezultatele economice de până acum; în fine va trage din ambele consecințele.

Vorbitoriulu caracterisēza apoi bugetulu, numesce numerii principali, din cari consta elu, amintesc stergerile, cari le-a facutu la bugetu comitetulu financiaru și reasuma deficitulu dupa transcrierea mai multorū pozitiiuni din extraordinariu în ordinariu.

Cu datele numerate crede vorbitoriulu a fi ilustratu starea financiaru țierei. Din ele se vede ca procentele și cotele de amortisatiune pre cari are țier'a ale platī dupa datoriele sele, trecu preste 60 milioane, și ca economi'a anului 1872 nu s'a potutu incheiă fără unu deficitu insemnatu.

Situatiunea e seriōsa, ea ne admoniēza la precauțiune mare, căci afara de acea ca spesele ordinare nu se potu acoperi din venitele ordinare și ca prin urmare creēza unu deficitu mare, mai are încă țier'a și alte spese numerōse, are de a desvoltă honvedimea și de a o organiză mai bine, are de a face investitiuni nōue, și are alte multe a fini.

Vorbitoriulu recomandă în fine primirea raportului comitetului financiaru.

Presiedintele suspende dupa acea siedint'a pro 5 minute.

Dupa redeschiderea siedintei luă ministrulu de financia cuvintulu și caracterisă pentru conprinderea mai buna a situatiunei financiale a țierei întrég'a desvoltare a economiei statului ung., în trasuri largi. Nu se pōte negă dice elu, ca starea presinte capela o forma neplacuta și are lipsa de ameliorare, precum noi acea ca dela inceputu până în diu'a de astadi s'au comis erori numerōse și periculōse. Erori și rataciri, înse nici decum pecate și erori intentionate, ceea ce trebuie să se țiene în vedere. Regimulu a rētecutu, înse și legislativ'a, și adeca tōte grupele de partita au pornitu mai de multe ori pre căli false, care nu se unescu cu binele statului, Preste totu

trebuie să se concēda ca cu banii cei multi, carii s'au edatu, s'au și creatu multe folōse, în fine recomanda vorbitoriulu proiectulu comitetului financiaru că basa pentru desbaterea speciale, cu ce siedint'a se incheia.

Siedint'a din 20 Ianuaru o deschide presiedintele Bittó la 10 ore. Pre fotoliele ministeriali erau: Szlávny, Tisza, Pauler, Szende, Kerkapoly, Zichy și Trefort.

Dupa resolvirea formaliloru obicinute se trece la ordinea dilei la care sta continuarea desbaterei despre bugetu. Că vorbitoriulu primu iă cuvintulu nu produceau acelea rezultate, pre care eramu îndreptati ale cere. În anulu 1870 se poteau înlg. Helfy. — Până la anulu 1869 dice elu, s'a potutu scusă regimulu cu greutățile inceputiui, deca mesurile cătu-va privi evenemintele produse prin resbelu de escusa. În anii urmatori nu i se mai oferī atari escuse și regimulu totu nu și-a implinitu datoritiile ceea ce ne da ansa la temeri seriōse și întemeiate.

Dupa ce și continua Helfy vorbirea sea agera primita de steng'a estrema cu eljenari însufletite și incheia cu ca aceea de ore-ce n'are încredere în regimulu nu primesce bugetulu și recomanda proiectulu seu de resolutiune; iă St. Gorove cuvintulu, care vorbesce pentru raportulu comisiunei financiale. — P. Mórícz dice între altele ca trebuie să se crutēze și să se introduca reforme; cu deosebire au lipsa de reforme contributiunea de spiritu și tutunu. Vorbitoriulu e de parare ca dupa anii de impacatiune să se reintroduca statulu din 1848 căci cūperatori iēra nu productiunea, trebuiescu în sarcinatu cu contributiuni. În fine se adresēdă către Helfy și i dice că și centrulu stengu n'are încredere în ministeriulu de facia. Și deca totu și votēza bugetulu, o face numai pentru că ministeriulu ce-lu va urmă, să afe bani gata. (Aplause la steng'a). — În fine mai vorbesce Zsedényi pentru raportulu comisiunei financiale și apoi se incheia siedint'a.

Gur'a Oltului, 14/26 Ian. 1873.

Motto: Perirea ta din tine Israile.

Domnule redactoru! Nu o data amu aflatu în „Telegr. Rom.“ articulu demni detōta consideratiunea și apli de a scutură din somnu pre acē'a, cari din varie cause seu pōte și fără nici o cauza s'au datu „amurtielei generale laite preste noi români.“

Unu astfelu de articulu amu celitu în lea drulu „Telegrafulu“ din 14/26 Ianuaru 1873 nr. 4, prin care deplangendu-se decadenti'a materiale a poporului românu — se provōca „tinerii cu puterile verdi și vigurose . . . a dă învotiaturi practice poporului, cum sa se ferēscă de a se ruină și mai departe . . .“

Reservându-ne pre de alta data dreptulu de a probă, ca pretensiunea „că tinerii sa dea invetiaturi practice“ nu e chiaru asiā paradosa, precum prim'a vista s'aru putē para vre-unai caruntu, — trecu „că teneru verde care vinu desu și totu dēun'a în contactu cu poporulu și vedu și-i cunoscū durerōs'a stare“ — trecu, dlou, fără zabava la „darea unei invetiaturi practice.“

Acest'a invetiatura practica este: „Române! De vreme ce Ddieu și puterea ta vitale te-au salvatu de jugulu slaviei materiale și spirituale, care până în anulu 1848 l'ai purtat pre gâtulu teu, — nu ti-lu pune astadi — cându celu putienu că persoana privata esci liberu și egalu îndreptatulu — iērasi de buna voia pre gātu, pentru că sa nu-ti fia suferinti'a și durerea cea de apoi mai mare decâtu cea dintăiu.“

Iēra poporulu cărui i dau acēsta invetiatura practica este în genere: întelegenti'a româna, în specie: „Guvernulu și camerele legiuitōre ale Romaniei și . . . unu . . . întelegente din . . . Sabiu.“

Că sa fiu bine întielesu voiu face o divisiune scurta.

Este unu aksiomu, de-si nu morala în sensulu strictu alu teologiei, dara — practiculu alu strategiei, ca totu, ce promovēza interesele inamicului meu, derōga — directu seu indirectu — interesoloru mele și iērasi totu ce opacescu pre inamiculu meu în țient'a sea, contribuē la progresarea și prosperarea mea. Cu alte cuvinte și ad rem vorbindu:

„Totu românu și cu deosebire totu în-

telegentele românu, care pentru unu blidu de linte, seu macaru și pentru unu Napoleonu pre dl, se face unēta a unei cetăți sasosci, pentru de a promovă interesele unei burgeoisie sasosci seu mai bine disu, pentru de a reinviă burgesi'a sasēscă scapatata din Sabiu și țienutu; și apoi de alta parte pentru de a ciontă isvorulu de viața la dieci de comūne române și la mii de români — totu românu, dīcu, care asiā lucră este inimicu de mōrte alu poporului românu și de buna voia sclavulu materialu și spiritualu alu sasilorū.“

Rogu deci:

Intăiu: pre înaltulu guvernulu și corpuri legiuitōre ale Romaniei libere, că avendu în vedere, ca incependu dela Arpasulu super. și inf., Cărtisior'a, Porumbaculu super. și infer., Racoviti'a Sebesu super. și infer., Porcesti, Boiti'a, Talmacelu, Sadu, Resnari, Poplac'a, și până la Cacov'a, Sibielu, Vale, Saliste, Galesiu, Tilisc'a, Rodu, Poiana etc. — totu comūne un'a mai romanēscă decâtu ceea-lalta — pre unu teritoriu locuitu de preste 70 de mii de români, parte cea mai mare traiescu din negociu cu fabricate și manufacturi, cari le esportēza din Ardēlu în Romania (Glajerii, hamuri, curele, funi, feru, postavuri, papucarii, carutie etc. etc. etc.) și din marfuri crude și vite, cari le importēza din Romania în Ardēlu, Ungaria etc. precum sunt: cai, boi, vaci, oi, capre, porci, pei diferite, grău, cucurudiu (porumbu) etc. etc., care negociu și midilocu de castigu pentru dieci de mii de români, prin ducerea liniei de feru dela Sabiu la Rîmnicu decade cu totulu în favorulu capitaleloru mari straine — iēra români lipsiti de atari capitale voru deveni proletari.

Avendu în vedere, ca pentru poporulu susu amintitu tōta diu'a și totu anulu, cu care se tragăna edificarea liniei ferate Sabiu-Rîmnicu e o di și unu anu de viața și de pregătire și întarire fatia cu eventualitatea — ce e dreptu pre lungu tempu — necvitabile; pre cându pre de alta parte burgeoisii sasēscă — de-si indirectu — spre folosulu politicu, socialu și economicu alu conlocitoriloru români prin traganarea liniei amintite pagabesce.

Avendu în vedere, ca deca lini'a amintita nu aru fi o conditiune de viața pentru burgesi'a sasēscă și o livitura de mōrte pentru români din ginrulu Sabiului — atunci e asiā totu — dē — un'a prudenti și circumspecti nu aru pune carulu în petrii pentru esoperarea cladirei cătu mai ingraba a desu memoratei liniei ferate, și sgărciti și economici cum suntu, nu aru cūperă cu Napoleoni mintea unui, dealmintrea pre bravu românu Sabieanu, pentru că sa lucre în favorulu lorū și spre daun'a românilorū.

Avendu în fine în vedere, ca nici din privinți'a politica-strategica, nu va fi chiaru asiā mare urgenti'a de a deschide gur'a sasilorū etc. în anim'a Romaniei mici.

Avendu aceste și multe altele în vedere rogu, dīcu, în tăiu pre înaltulu guvernulu și corpuri legiuitōre ale Romaniei sa nu dea ascultare „memoriului sasēscu“, care si-a pusu de scopu infintiarea cătu mai grabnica a liniei Pitesti-Sabiu și care s'a imprasciatu încă în lun'a lui Novembre 1872 prin Bucuresci și prin tōta Romania.

A dōu'a: rogu pre respectabilulu Domnu românu, și advocatu protipendatu (?) sasēscu, care iēra tocma acum antichiambrēdia prin Bucuresci în caus'a acest'a — sa vina acasa și sa nu umble dupa . . . potcōve de cai morti. †

Resinariu 14 Ianuaru st. v.

(Br.) Au trecut dōue luni de dile și notariulu comunale de aicea dl. Iariu Mutiu cu tōte ca noi i-amu fostu postitu în numerulu 94 alu „Telgr. Rom.“ din anulu trecutulu cale buna la Sabiu, unde este denumitu de secretariulu alu magistratului, se afla totu în comūn'a nōstră. Caus'a este nu ca dl. Mutiu aru avea placere mare de a petrece că notariulu comunale în Resinariu, unde lipsescu baluri, teatru, concerte, precum și alte petrecăni; ci pentru ca, precum andim, cercetarea inceputa în contr'a sea încă în anulu 1870 până acum'a nu se au finitu, bā se vorbesce, ca aru mai fi incurcatu încă și în alt'a nōua, și de aceea dl. comite alu natiunei i-arū fi denegatu aprobarea.

Deca intentiunea magistratului sabianu cu privire la locitorii români din scaunulu Sabiului denumindu de secretariulu pre unu românu merita recunoscinti'a, cu atātu mai tare este de laudatu sem-

tiul moral al dlui comite aretat cu asta ocaziune de a aprobă denumirea numai a aceluia funcționar a căroră conduită este nepată. — Aru fi de dorit de se aru pot observă acestu principiu salutaru la tôte denumirile începându de susu până josu la a notarilor comunali, iera pre acei funcționari cari se afla ca nu suntu onesti, sêu cu dreptate, numai decătu i-aru delatură; pentru ca atunci legea aru avea respectulu sêu, abuzatorii se aru impotienă, iera facatorii de rele cari credu ca prin mituire scapa de pedeps'a legii, aru veni la alta convingere.

Avemu ordinațiuni cari oprescu pusecatulu prin comuna, oprescu țienerea cărcimeloru deschise târdiu nôte, avemu instrucțiune edila, avemu legi silvanale, avemu legi pentru prescrierea dărei, și pentru pastrarea averii comunale, inse ce folosu, tôte se afla numai pre hârthia. In medloculu nopții te descépta din somnu sunetulu unei punci, descarcate in strada din placerea unoru teneri desfrânati sêu a unui bețrănu vinosu, dupa mediulu nopții te descépta iera din somnu urletulu, și cântecele unoru beții, cari si-au cheltuitu banii câștigati preste sepmăna in cărcima, fâra că aceia a căroru chiamare este de a ingriji pentru liniscea publica sa-i ares-teze, și dupa aceea sa-i pedepsesca.

Edificiile se radica dupa placulu ômenilor, fâra privire ca corespundu instrucțiunei sêu nu, cele mai multe locuințe omenesci se focu fâra nici unu fumariu (hornu), fumulu lu scôte in podulu casei de lemn, și coperita cu sîse (sindile), in multe locuri vedemu aceste locuințe apropiate de siur'a vecinului care este iera de lemn și indesata cu fenu sêu paie, fâra de a cugetă cine-va la pericolulu ce fôrte usioru se pôte nasce pentru comun'a intrêga, prin aprinderea acestoru obiecte.

Padurile suntu partea cea mai mare devastate, fâra că deregatori'a comunale de acum'a sa pôte pune margini acestoru devastări. Arborii se taie in decursulu anului intregu fâra nici o economie, numai lemnele grôse că peciorulu se aducu acasa, iera cracele cele-alte mai subțiri rămănu tôte nefolosite in taietura. De plantarea păduriloru pre côleste cele estirpate de padure din giurulu comunei, cari la ploi îndelungate potu sa se dărime, și sa acopere comun'a jumetate, nu se ingrigesce nimenea.

§ 2 și 3 alu legii XXI despre prescrierea dărilor ordina ofițierulu comunale că dările sa se insemne in tempu de 14 zile dupa împărțirea lor in carticic'a fiesc-cărui contribuientu. In Resinari nu se au prescriu dările in carticic'e din comoditate notariului de mai multi ani, contribuientii un sciu cătu suntu detori, și au platit cătu le-au spus colegatoriulu dărei, iera dupa ce au venit executoriulu, care in nici unu anu nu au lipsit de aici, li se au trasu la solvarea restanției pre lângă interesele de întârziare inca și tass'a execuțiunei. Escusări din partea contribuitorulu ca nefindu darea prescria in carticic'e nu au știut căta dare are sa dea, nu se au consideratu.

Computulu casei alodiale a cărui venit anulu trece preste 20 mii fl. v. a. despre anulu 1871 nusi in lun'a curentă se au cetit inaintea comunității.

Calea de inaintea bisericii nôue in dosu, facuta inca din tempulu preturiloru c. r. nu se au mai reparatu de are totu gauri și i se vedu petrele fundamentale, iera dealungulu călei cătra Sabiiu la unele locuri periculose lipsescu primbele de mai multi ani fâra că cine-va sa ingrigesca de repararea lor.

Representanți'a comunale cându se aduna nu cugeta la vindicarea acestoru rele ci votēja din cass'a alodiale diurne și remuneratii nemeritate sêu aduce concluse despre lucruri cari nu se țien de sfer'a activității ei.

Va interogă cine-va cum de sufero aceste rele inspectorulu cercualu?

Dlu inspectoru crede ce-i raportēja notariulu, vine in comun'a nôstra numai cându are de a duce indeplinire unu ordino mai inaltu, sêu la cetirea computulu casei alodiale și atunci i pare bine deca nu intempina dificultăți, și se pôte întorce curendu iera la ai sei in Sabiiu.

Varietăți.

*(Ernele calduröse). Iern'a anului 1872—73, dupa cum se arata pâna acum, va ocupă dupa tôte probabilitățile unu locu insem-

natu in list'a erneloru calduröse, designate in istoria meteorologiei. Din tôte regiunile se anuntia o temperatura blanda, pria urmare sa indicămu căte-va curiosități acestei temperaturi estraordinari. In diu'a Craciunului s'a vedutu Cocostârți (barza) la Brușalu. La Constanti'a intr'o grădina privata s'au aflatu in zilele ultime a lunei Decembre și la 1 Ianuaru st. n. capătieni de curechi crescutu in libertate. Radichele lunare nu-su o raritate; de asemenea și flori de câmpu culesc. In multe grădini se vede rose inflorite, cărora nu le lipsescu nici fluturii. In Saxonii'a (Obwalden) in diu'a Craciunului sburau albinele, iera de pre câmpu s'au culesu rose inflorite și alte flori precum și ierburi aromatice formandu-se din ele buchete. La Petliberg lângă Zürich s'au găsit lacrimiore inflorite, și care s'au vendutu in folosulu institutulu Pestalozzi cu 24 franci 40 centime. In unele regiuni ale Franciei se afla arborii complectu ornatu cu frundie, iera grădini împodobite cu flori, ici colea s'au gasitu fragi copti și sparanga, care s'a vendutu in pietie. Anulu 1872—1873 cu tôte raritatea fenomeneloru nu sta isolatu; anulu 1289 n'au avutu eara, in anulu 1421 erau ciresie cöpte in Aprile, iera strugurii in lun'a Maiu. — Earn'a din anulu 1538 a fostu atātu de caldurösa, încātu in lun'a Ianuaru se aflau grădinele și câmpiele ornate in abondentia cu verdéti și flori. Totu asiă de calduröse au fostu și ernele aniloru 1607, 1609, 1613 și 1617; in anii 1659 și 1692 nu s'au arsu de loc lemne de focu. Intre ernele cele mai apropiate calduröse suntu acele din 1781, 1807 și 1822, și care sa vedu insemnate că fenomene meteorologice. Fiindu ca exista o credință generală, ca earn'a trebuie sa fie rece și aspra, pentru că anulu ce vine sa fie unu anu bunu, amintimu lectoriloru nostri, ca earn'a anului 1833—1834 a fostu fôrte asemenea acestei din anulu curentu; și cu tôte acestea anulu 1834 a fostu unulu din cei mai roditori din secolulu presentu. Vinulu acelu anu a intrecutu cu calitate tôte cele-alte culesuri de vie anteriore, și încātu privesc cantitatea, ea a fostu atātu de insemnata, încātu și astadi se afla vinuri din 1834. Si secar'a și grăulu au fostu in abondantia. Calitatea escelenta a nutretului din erburi pentru vite a facutu, că in curendu sa dispara cantitatea destulu de mare, și atunci s'au gasitu persoane, care a profetisatu și au sustienutu, ca semanaturile de ierna au resaritu pre tempuriu și ca voru avé multu a suferi din caus'a ometului și a geruriloru. Cu tôte aceste crescerea tempurie a semănaturiloru nu au fostu unu semnu reu, și secerisiulu a potutu avé locu cu o luna inainte, de cum s'au petrecutu in anii precedenti. — Sa sperămu deci contra tuturor credințelor superstitiöse, ca cu tôte iern'a caldă din acestu anu, var'a ce sosesc va aduce o recolta abondentă.

* Industria nationala. Diariulu „Donau-Lloyd“ ne spune ca lângă drumulu de feru dintre Bucuresci și Galati, la stati'a Monteoru se desvolta totu mai multu o exploatare industrială, anume aceea a petroleului pre proprietatea dlui Constantinescu. Esportati'a acestoi articulu a devenitu asiă de insemnata încātu proprietariulu s'au apucatu sa construiască pre sposesele sele proprie sine de drumu de feru și vagonu pre mosi'a sea dela loculu de exploatare pâna la gara, și au intratu pentru acest'a in tocmea cu societatea căiloru ferate. Acest'a este un'a din cele mai imbucurătoare sciri pre care le potemu avea, căci ele arata cum începemu a deschide ochii și a vedé unde suntu ascunse isvórele de bogătia adevărata a țierei nostre, și a recunöce ca nu numai prin agricultura suntemu meniti a trai și a prosperă.

** Ape minerale in Giurgiu. D. Dr. Valénu relatēja in revist'a medicală despre descoperirea unoru isvóre de ape minerale in orasiulu Giurgiu. Mai multe isvóre esindu de pre malulu Dunărei unde se lucrēja cheirile, la o nivela cu multu superiöra celei a Dunărei și lasându sedimente colorate prin locurile pre unde corgu, atrăsera luarea aminte a d. dr. Valénu. Prin o analiza somara dseă descoperi ca ele contienu diferite substantie minerale mai alesu feru, nu mai putienu diverse sulfate, unele din ele și chiaru și mai alesu o mare cantitate de calce. „Este adevăratu spune d. dr. Valénu, „ca astu-feliu cum amu cercatu ap'a, n'amu gasit'o indestulu de mineralisat. Dara trebuie sa considerămu ca acea apa stagnă de multu tempu sub forma de baltace, pôte ca contienea mai multa

apa de plöie decātu minerală, apa de infiltratie din Dunăre, in fine espusa a fi cu totulu desmineralisată.“

Cantitatea apei de isvoru trebuie sa fie considerabilă, de vreme ce, dupa cum mi s'a spus, abiă pôte sa preintempine isvorirea apei prin scöterea ei din gropi cu o masina de aburi puternică.“

Din cautările ce amu facutu, dupa cătu circumstantiele au permis, resulta ca in Giurgiu se afla o apa care posedu unu gradu de mineralisatie mai mare că ap'a ordinara, ca acea mineralisatie trebuie sa fie multu mai mare cându se va pôte analiza ap'a de isvóre insusi. Atragemu atentiunea comunei din orasiulu Giurgiu asupra acestui punctu importantu. O cercetare constatătoare aprosimativa a calității apei aru fi in destulu spre a determină pre comuna a lucră intr'unu sensu ôre-care. Si această constatare se face fâra mari sacrificii. S'aru gasi multi care sa ofere sciinti'a lor pentru acestu scopu.

Nisec ape minerale in Giurgiu aru avea celu mai mare viitoriu. Situate chiaru la portu, la marginea Dunărei, in fati'a maluriloru pitoresci din partea Turciei, că orasiu de portu, că orasiu apröpe de capitala aru prosperă in curendu o instalatiune balnăra. Iera o ocaziune cu care membrii actuali comunali aru pôte aspira la recunöcinti'a cetățieniloru și compatriotiloru lor.“

** Unu diuaru nou redactatu in limb'a germăna au aparutu in Bucuresci sub titulu „Donau-Lloyd.“

Concursu.

Pentru stationea de capelanu lângă bețrănu parochu Moise Topercianu din Apoldu de josu, protopresbiteratulu greco-orientalu alu Mercurei se deschide pre bas'a inaltei resolutiini consistoriale dte 25 Octobre 1872 nr. cons. 928 pâna in 31 Ianuaru 1873 concursu.

Emolumentele suntu:

Jumetate din tôte venitele parochiale ale numitululu parochu și anumitu:

a) Din salariulu parochialu esolvitu din cass'a alodială de 300 fl. v. a.

b) Venitulu jumetate dupa epatrafiru dela 240 familii.

Doritorii de a ocupă acest'a statione, suntu avisati, a-si tramite concursule instruate conformu Statutulu Organicu la oficiulu protopresbiteratulu greco-orientalu alu Mercurei.

Apoldu de josu in 30 Decembre 1872.

Comitetulu parochialu greco-orientalu.

(3—3)

Concursu.

Pentru stationea de capelanu lângă parochulu Nicolau Moldovanu in opidulu Mociu — protopresbiteratulu gr. or. alu Turdei inferiöre, se deschide concursu, in urm'a in. decisiuni cons. dte 14 Dec. nr. cons. 1114/1872, — pâna in 1 Februaru 1873, — in aceea-si di va fi și candidatiunea.

Emolumentele suntu:

20, döne-dieci jugere agru din portiunea canonică; — dela 100 familii căte o di de lucru, — și dela funcțiunile bisericesci stol'a.

Doritorii de a ocupă stationea acest'a cu propriile suplice instruite in intielesulu „Stat. Organicu“, sa se adresedi la subscriulu, — ultima posta Gyeres Szt. Király la Egerbegy.

Agarbiciu 5 Ianuaru 1873.

Simeonu Popu Moldovanu
Prot. gr. or. alu Turdei
inferiöre.

(3—3)

Anunciu.

Subscriulu aduce la cunöscintiă onor. publicu cumca si-au schimbatu cuartirulu seu din strad'a Cisnădiei in strad'a Macelariloru (Fleischergasse), nr. 17. la „Hotel de Romani'a“ inșpoi in curte, odai'a nr. 2.

Si totu deodata se recomandă cu totu feliulu de lucru de speci'a sea, atātu barbatescu cătu și femeescu, cu pretiuri cătu se potu mai moderate.

Ioanu Lupu,
maiestru pantofaria in Sabiiu.

(2—3)